

JAROSLAVA HOFMANOVÁ

V SEVŘENÍ OSUDU

*V sevření osudu
Jaroslava Hofmanová
2. vydání*

*Vydáno v listopadu 2015 jako 20. publikace vydavatelství
Vydavatel: Pavel Kohout (www.kknihy.cz)*

*ISBN:
epub: ISBN 978-80-88061-47-2
mobi: ISBN 978-80-88061-48-9
pdf: ISBN 978-80-88061-49-6*

KKNIHY.CZ
NAKLADATELSTVÍ A PRODEJ E-KNÍH

V SEVŘENÍ
OSUDU

1.

1. října 1987

Co to dělám? Mám náramnou chuť zakřičet. Zavřela jsem oči a rychle je zase otevřela. Takhle to být nemělo. Ještě je čas. Můžu všechno zrušit. „Je ti něco miláčku?“ To se starostlivě zeptá můj nastávající manžel, v tesilovém obleku s myrtovou kytíčkou v klopě saka a upřeně mi hledí do očí.

Vydržím jeho soustředěný pohled. „Ne, jen se mi trochu zamotala hlava.“ „To je z toho dlouhého stání,“ konstatoval věčně. „Nechceš se posadit ještě na chvíli do auta?“

Stojíme před starobylým zámečkem, na jehož fasádě před několika dny započala rekonstrukce a celá barokní stavba je pokryta škaredým lešením. Cítím vnitřní napětí a nechce se mi pohnout z místa. „Už je to lepší,“ řeknu honem.

„Tak se o mě alespoň opři,“ pokračoval neodbytně a objal mě něžně kolem útlých ramen.

Opřela jsem se. Možná mě přestane chvíli pozorovat.

Proč je tak starostlivý? Ptám se sama sebe a hned si odpovídám. Je to proto, že jsem v jiném stavu. Nebo protože by mohl být mým otcem? Asi už je takový. Má v sobě utkvělou touhu o někoho se starat a ochraňovat ho.

Kolem nás postává několik nastrojených svatebčanů, kteří se prkenně usmívají. Jsem z nich nejmladší. Je mi osmnáct let.

Různých zvědavců, kamarádů a známých, jenž nebyli na vdavky pozváni, však zde chaoticky podupává nevyčísitelné množství. Všichni se přišli podívat na mne, vesnickou holku, kterou potkalo tak veliké štěstí. Pravděpodobně si to všichni mysleli. Dalo se to lehce vyčíst z jejich opovržlivých výrazů.

Ale tak to přece nebylo. Kdyby jen tušili...

Kdesi v hustém davu zahlédnu Eriku Pelikánovou. Jediná se tváří spokojeně. A taky má proč...

Naši rodinu zastupuje pouze moje padesátiletá podsaditá matka s nepřijemnou vizáží a moje nejlepší přítelkyně Renata. Pečlivě načesaná hlava prozrazuje její povolání a jantarové oči se usmívají za silnými skly dioptrických brýlí, s moderními obroučkami. Jediná mi patrně nezávidí, nýbrž vůbec nic nechápe. A já vlastně taky ne.

Potom zde lelkuje několik příbuzných mého budoucího muže. Jeho nejstarší, třicetiletý syn Jan, v obleku šitém na míru, se svoji o pět let mladší manželkou Lucií, oblečenou ve volné těhotenské šaty. Přívětivě se usmívá a vládně pokyne. Její muž mě viditelně přehlíží.

Nejmladší syn Daniel se svoji ženou stojí vedle nás. Dojeli na poslední chvíli a tvářili se neutrálně. Daniel vypadal precizně, jako jeho otec. Jeho oplácaná manželka Sabina si mě nenávistně měřila a urovnávala si ustavičně záhyb na splývavé sukni, která jí byla očividně těsná.

Jsou oba stejně staří, mají o dva roky více než já a dnes je vidím poprvé v životě.

V povzdáli podupávalo pár, jak mi můj snoubenec prozradil, důležitých lidí, které jsem neznala a jejichž jména si nepamatovala.

Ženich se ke mně znovu diskrétně nakloní. „Musíš se teď šetřit. Vážně je ti lépe?“

Ať mi dá pokoj. Snad nebude takhle otravný celé mé těhotenství. „Jistě. Neměj obavy.“

Nemusí se pořád o mě tak strachovat. Nebo se jedná o lékařskou deformaci z povolání? Připadala jsem si spíše jako jeho dcera.

Ale já budu jeho ženou! Uvědomuje si to? A hlavně uvědomuji si to já? Zachytila jsem jízlivý pohled mé milující matinky.

Dobře ti tak, vysmíval se. Kdo chce kam, pomozme mu tam. Já tě upozorňovala, že je pro tebe starý!

Hra očí pokračovala.

Dosud nikde nejsem. Zatím jsem neřekla své osudové ANO. Jsem schopna stávající situaci změnit? Ano. Mám žalostně málo času, ale především, mám na to odvalu? Mám tu smělost vyjevit necelých dvacet minut před svojí svatbou, že je všechno omyl? Promiň, nemiluji tě, dychtila jsem jen naštvat jednoho pána a ono se mi to nějak vymklo z ruky? Můj budoucí choť mě drží láskyplně za ruku, na jehož prostředníčku se skví úzký zlatý

kroužek s třpytícím se briliantem. Zásnubní prsten. Už poněkolkáté mě napadlo, zda neumí číst myšlenky. Pravděpodobně má obavy, abych mu neutekla, poněvadž mou paži svírá tak pevně, až mě to zabolí. „Au. To bolí.“

„Co tě bolí?“ ptá se nechápavě. Patrně si ten silný stisk absolutně neuvědomuje.

„Moje ruka...“

„Promiň miláčku. Zamyslel jsem se.“

Nad čím asi hloubal. Má hrůzu, že si to rozmyslím?

On přece netuší, že ho nemiluji a dítě, které nosím pod srdcem není jeho. To neví nikdo. Jenom já. Neví to ani ten, jehož se to týká. Možná to jen tuší. A ten někdo je tady. Cítím jeho upřený pohled na svých zádech, ačkoliv jsem ho doposud nespátřila.

Ne. Nedokážu říct pravdu. Jsem lapená ve své vlastní pasti. Pasticce. Stojíme v malém hloučku a čekáme, až bude odbavena skromná svatba před námi. Měla se původně konat až po té naší. Ale celé se to nějak zamotalo. Cestou sem, na zámeček Jelení, který stojí několik kilometrů od města uprostřed malebných lesů, si část hostů zkracovala cestu a zůstala trčet u spadlých závor. Přijeli pozdě. Druhá půlka se sice dostavila včas, ale nebyli přítomni všichni a tak jsme si to vlastně s nimi vyměnili. Oni šli na obřad místo nás a my jsme museli skoro hodinu čekat, než budeme všichni pohromadě.

Z dlouhého stání se mi dělalo hůře a taky jsem cítila narůstající zděšení. Já ho přece nechci!

Zoufale jsem se rozhlédla a opětovně zaznamenala jedovatý pohled matky, jež se ušklíbala. Naklonila se ke svému budoucímu zeti.

„To víte Honzíčku, musíte na ní dávat pozor,“ neodpustí si šťavnatou poznámku. „Povídala jsem vám, že je to ještě dítě.“

Vykala mu, ačkoliv byli oba skoro stejně staří. Chtěla mu tak dát najevo, že za svého syna ho nikdy nepřijme? Možná chtěla trestat mne, za moji neposlušnost.

Nesnášela jsem její kritiku a neustálé nařizování. Proto jsem se od ní odstěhovala na svobodárnu.

A matka to věděla. Podle toho se také zařídila. Nesouhlasila výběrem budoucího manžela. Stála od samého začátku proti té svatbě, a když jsem ji postavila před hotovou věc, připadala si bezmocná.

Ona bezmocnost nenáviděla. Byla to silná žena, která vždy dostala, co chtěla. Všechno muselo být podle ní. Ale já se už dirigovat nenechám. Asi jsem zdělila hodně z její povahy, kterou nesnáším. Nikdy jsem nechtěla být jako ona, ale asi jsem.

„Nejsem dítě,“ oponuji naštvane.

„Jistě že ne, jsi moje malá kočička,“ podotkne Honza chlácholivě a já zaznamenala nevraživý pohled jeho nejstaršího syna, který k nám popošel a jistě poslední slova zaslechl.

Můj ženich byl o necelý rok starší než moje matka. Dnes má narozeniny. Je mu jednapadesát. V tom je celý ten háček.

„Připravte se, už jdou.“ Ta slova pronesená kýmsi za mými zády mě rozhodila ještě více. Otočila jsem se za tím nejmilejším a nejsladším hlasem na celém širém světě, patřící jednomu ze svědků. Byl to přítel a kolega z práce mého nastávajícího, doktor Filip Pelikán. Toho muže jsem milovala a nenáviděla. Naše pohledy se střetly. Jeho uhrančivě zelené oči se vpily do mých šedomodrých a celým mým nitrem projela vlna smutku. To kvůli němu jsem se vdávala.

2.

Poznala jsem ho teprve před několika měsíci, pár dní poté, co, jsem nastoupila do léčebny těsně po maturitě.

„Slečno, co děláte večer?“ Oslovil mě ve chvíli, kdy jsem neměla čas ani náladu. A tak jsem pořádně nezvedla hlavu. „Nezlobte se, ale nemám čas.“

„A kdy budete mít?“

Přinutil mě tou banální otázkou zvednout hlavu a podívat se mu do těch magických očí. Tmavé vlasy se mu neposlušně vlnily po štíhlém krku.

Vydržela jsem ten upřený a nekonečný pohled. Nevím proč, ale navalila se mi krev do obličeje. Musel si toho všimnout. Jakmile se usmál, objevily se mu v tvářích dva dolíčky. Měl na sobě bílý plášť a kalhoty stejné barvy.

„Proč to chcete vědět?“

„Abych na vás mohl počkat. Vidím, že jste tu nová a třeba bych vám to tu mohl ukázat a taky aby vás nikdo nepřepadl.“

Občas se tu prý stávalo, že v rozlehlém místním parku se potulovaly kriminální živly a obtěžovaly pacientky, které se přijely do lázní léčit. Zaváhala jsem jen okamžik. Já bych si s takovým mizerou poradila. Nakopla bych ho do rozkroku, ale proč se nenechat doprovodit od pohledného mužského.

Musela jsem však dělat trochu drahoty. Aby si nemyslel, že poletím, jak kývne prstem. „Myslíte, že bych se neubráníla?“

„Chcete to riskovat?“ hlesl varovně. „Se mnou se nemusíte ničeho obávat. Tak v kolik?“

„Ve tři,“ zacukrovala jsem.

„Počkám na vás.“ Zamával mi rozverně na rozloučenou. Dívala jsem se za ním dlouhou chodbou, zdobenou čelním nápisem, složeným z červených písmen. Soutěžíme o titul Brigáda socialistické práce. Písmeno B stálo nakřivo.

Za rohem vyběhla moje spolupracovnice Dana. Byla to malá, baculatá, příjemná blondýnka s řádně proříznutou pusou. Vlastnila pracovitého manžela a dvě malé úžasné holčičky, které brebentily jedna přes druhou. Už jsem je trochu znala. Chodily totiž někdy za maminkou na návštěvu do

práce. Starší sedmiletá Terezka byla světlavá, rozpustilá brebentilka s očima jako pomněnky po mamince. Mladší Kristýnka zdělila podobu po svém otci. Toho jsem sice osobně zatím neznala, ale kolegyně měla jeho fotografii na stole pod sklem. Tmavý, drobný pohledný třiatřicátník. Pracovala tady jako stravovací referentka asi deset let a znala každého nejen z personálu. Nebo skoro každého.

„Kdo to byl?“ Ukázala jsem ledabyle za vzdalujícím se zelenookým fešákem.

„Doktor Pelikán. Dělá na příjmu, ale původně je to psychiatr.“ Nedokázala jsem ho celý zbytek pracovní doby vypudit z hlavy.

3.

Do lázní jsem nastoupila hned po maturitě, prvního července, jako dietní sestra. Neužila jsem si žádné volno jako ostatní spolužačky.

Moje maminka byla vdova. Sama splácela půjčku na domek, který si pořídili s otcem, když jsem studovala prvním rokem zdravotnickou školu v Praze.

O rok dříve tatínek zemřel na srdeční selhání. Rok před mojí maturitou. V den mého odjezdu si se mnou ještě povídal o škole a o spolužačkách. Uvažil si silnou kávu s pěti kostkami cukru a napustil vanu vařící vody. „Tak holčičko, dopovíme to příště.“

Potom jsme se rozloučili. Táta se odešel vykoupat a já odjela na internát. Už jsem ho nikdy v životě neviděla. Žádné příště se nekonalo.

Druhý den ráno si mě zavolala soudružka vychovatelka Čelakovská s orlím nosem a tváří posetou pihami od letního horkého slunce.

„Simono, večer telefonovala tvoje matka. Máš se dnes vrátit domů. Tvůj otec zemřel,“ oznámila soucitně.

„To není možné, včera jsem s ním mluvila...“ ucítila jsem podivný tlak svých vnitřností.

„Tvoje matka už telefonovala včera. Ale nechtěla jsem ti to říkat navečer,

abys usnula. A taky už nejel žádný autobus, vlak k vám přece nejedí, že?“ Zalapala jsem po dechu.

„Zemřel v noci ve vaně, selhalo mu srdíčko. Prý si napustil moc vařící vodu.“

Zavřela jsem oči a ucítila, jak mi pod zavřenými víčky vyklouzl proud slaných slz. „Přece nemůže horká voda způsobit jen tak smrt!“ Hlas mi selhal.

„U starších lidí ano. Je mi to moc líto.“ Pohládila mě po rameni a mateřsky objala. Měla stejně starou dceru, i když byla nejméně o deset let mladší než moje matka.

Rozlítostnila jsem se. To nemůže být pravda. Proč?

Bylo mu teprve osmapadesát let. To ještě nebyl tak starý. Co tomu asi říká maminka?

„Proč jedeš tak dlouho? To si celá ty. Někde se flinkat a stará máma, aby všechno zařizovala sama. To sem si tě teda vychovala.“ Matka se tvářila jako vždycky mrzutě. Nebyla uplakaná, jako spíše rozhněvaná.

Neodpovídám. Bylo by to zbytečné. Maminka ráda vedla monolog. Diskuse ji nezajímala, ani ji neuznávala.

„Dověděla jsem se to až dnes ráno. Je to pravda? Jak se to stalo?“ Položím starou cestovní kabelu a prsty se dotkla hořících tváří. Možná mám teplotu. Celou cestu autobusem jsem plakala.

„To je najednou péče. Taky by ses tak starala, kdybych umřela já?“ Její typická odpověď. Úplně na něco jiného.

„Prý umřel ve vaně.“ Pomalu jsem se posadila na rozvrzanou židli a rozhlédla po puntičkářsky uklizené kuchyni.

„Jo. To mi musel udělat schválně. Hypotéka není ještě zaplacená.“ Matka se unaveně posadila vedle mě.

„To nemyslíš vážně mami... Jak můžeš v téhle chvíli myslet na takové věci?“

„A kdo myslíš, že to zaplatí? Myslíš, že v krámu mě platí zlatem? A ty tvoje studia taky pěkně lezou do peněz. Ještě že za rok končíš. Ne aby tě

napadlo jít na nějakou nástavbu. Kdo by tě živil? Nyní bude každá koruna dobrá.“

Asi mě ani neslyšela. Uvažovala racionálně a prakticky, ale hlavně bez citu. Jako vždycky.

Tohle si tatínek nezasloužil. Byl tak strašně hodný. Když jsem byla malá, často si se mnou hrál. Maminka nikdy. Hráli jsme spolu Člověče nezlob se, Dámu a naučil mě i Šachy. Většinou vyhrával a já se vztekala. Někdy mi uklouzlo neslušné slovíčko a táta vymyslel hru novou.

Zakoupil plastovou pokladničku ve tvaru muchomůrky a postavil jí v obývacím pokoji na sekretář.

„Tak. A ode dneška kdo řekne sprosté slovo, zaplatí za něj dvě koruny do kasičky.“ Maminka znechuceně odfrkla. Jí se to totiž netýkalo. Nikdy by sprosté slovo z úst nevypustila

Myslím, že mě táta tenkrát chtěl přinutit, abych se lépe ovládala. Šlo jistě o to mé vztekání.

Jednou večer se vrátil v podroušené náladě. V předsíni zakopl o svoji vlastní pantofli. „Do prdele,“ hlasitě zavřeštěl.

Ležely jsme s maminkou už v postelích a v naprostém nočním tichu jeho zaklení znělo jako výkřik.

Okamžitě jsem reagovala, vyskočila z válendy, popadla houbičku s puntíkatým kloboukem a rychle běžela inkasovat peníze za porušení úmluvy.

Táta seděl v podřepu a nešikovně si rozvazoval tkaničku u boty tak, že jí spíš zašmodrchal. Strčila jsem mu pokladničku, v níž už pár korunek cinkalo, pod nos. „Dvě koruny.“

Pohlédl na mě zakalenýma očima. „Hovno, prdel, sračka, hovno, prdel,“ zaskřehotal opile.

Strnula jsem, ale otec řval smíchy. Maminka, již rámus vytáhl z lože, se přiblížila ve flanelové noční košili s hlavou plnou natáček. „Co blázníš?“ Táta se pomalu narovnal, mrkl na mě a vytáhl černou koženou šrajtofli. Vrávoravým hlasem, zastřeným větším množstvím alkoholu a šátrajíc nejistě rukou v nemoderní peněženke pronesl. „Já si to můžu dovolit. Já si to totiž zaplatím,“ a podávaje mi papírovou desetikorunu žuchnul na zem. Radostně jsem se zasmála a bankovku sevřela v malé dětské dlani.

Maminka se mínila hádat. „Takhle se chodí domů? Že se nestydíš. A ještě tady děláš v noci kravál. Proč si nezalezeš potichu do postele? Já tady počítám každou korunu a ty takhle rozhazuješ!“

Nepochopila jsem, jestli její poslední slova byla určená mě, nebo panu hostinskému, který tatínkovi naléval. Nevím, zda tím rozhazováním myslela na tatínkem vypité pivo, či mince v kasičce.

Tatínek mi věnoval veškerý volný čas. Milovala jsem ho.

V zimě se mnou dokonce chodil bruslit na místní rybník, tedy rybníček zvaný Žabák. Nazul si brusle zvané kanady a už svištěl. A když jsem fňukala, že mě bolí nožičky, tak mi dělal koně a táhl mě za šálu s sebou.

Bylo to super.

V létě jsme spolu i s kamarádkou Renatou jezdily na kolech na staré koupaliště do vedlejší vesnice vzdálené několik kilometrů.

Ležíme s Renatou na dece a slyšíme nějakého usmrkaného kluka, jak obdivně oznamuje. „Vidíte toho borce, co skáče z tří metrů?“

Posadily jsme se, abychom si ho také prohlédly.

„To je Simko tvůj táta,“ podotkne obdivně Renata.

Nadmula jsem se jako páv. Holky si to potom vyprávěly ve škole a já byla na něj nevýslovně pyšná.

Měla jsem ho moc ráda a jeho smrt mě zasáhla víc, než maminka předpokládala.

„No, budeme se muset uskrovnit,“ pokračovala matka neúnavně. „Na pohřeb měl našťestí našetřeno. Alespoň tam nebudou výdaje. Víš, na kolik dnes vyjde takový skromný funus?“

„Ne. Nechci to vědět.“ Bylo mi z toho špatně. Ještě chvíli a obrátí se mi žaludek naruby.

„Holka, to jsou desetitisíce. Budeme se mít co otáčet.“

Sliny se mi nahrnuly do úst. Bleskově jsem vystartovala na toaletu a tam se vyzvracela.

Pomohla jsem matce zařídit jednoduchý, tichý a hlavně levný pohřeb a vrátila se do školy.

Ve středu první hodinu se vyučoval ruský jazyk. Profesorka Zámečnicková,

silná padesátnice s podbradkem zkoušela z konverzace. „Jelínková, što vy sdělala v prošlom čase?“

Neslyšně povstanu, aby vrzající lavice nenadělala příliš hluku, se sklopenou hlavou a duší zhrzenou smutkem. Ne, že bych nerozuměla, v ruštině jsem byla nejlepší, měla jsem na vysvědčení jedničku, ale nechtělo se mi vůbec mluvit. Stála jsem proto v pozoru a pozorovala barevnou nástěnku s výrazným nápisem Se Sovětským svazem na věčné časy a nikdy jinak. Pod ním visela spousta pestrých pohlednic Kremlu, Matrjošek a řady lidí před Mauzoleem Vladimíra Iljiče Lenina. Měsíc Československo - sovětského přátelství.

„Vy jste se nepřipravovala na hodinu?“ otázala se česky a začala si nebezpečně lámat prsty plné těžkých prstenů s kameny, až v nich křupalo. Stojím, jako když spolknu pravítko a hraji si ze zipem u malého koženkového penálu. „Ne, omluvte mě prosím, nebyla jsem minule přítomna.“

„A co jste měla tak důležitého?“ soudružka křupla všemi klouby u rukou najednou.

Před očima se mi mihla rakev z hnědého dřeva s černou krajkou po obvodu. „Pomáhala jsem něco zařizovat mamince.“

Ve třídě to zašumělo. Všechny holky věděly, že mi minulý týden zesnul otec. Ruštinářka ne.

„A co to bylo tak nutného, že jste nemohla věnovat pouhou hodinku jednomu z mezinárodních světových jazyků?“

Nadechla jsem se. Snad to dokáží říct, aniž se rozpláči. „Zemřel mi tatínek.“

Kyprá profesorka zrudla a pokynula rukou k lavici. „Saditěs.“

Tento rozhovor měl jednu velkou výhodu, i když byl pro ní trapný a pro mě smutný.

Od té doby jsem se totiž stala jejím miláčkem. Držela nade mnou ochranou ruku po celý zbytek studia a protěžovala mě, aniž jsem chtěla. Snad měla výčitky svědomí, že nešetným rozhovorem zjitřila mé rány.

Matce se doma nedostávalo peněz a tak v jednom kuse hořkovala. A běda, když jsem si dovolila jí říct o peníze.

Chystaly jsme se jít se školou do Vinohradského divadla, na hru Atlantida. Moc jsem se těšila. Byla jsem už v divadle několikrát a vždycky to bylo úchvatné. To ale žil ještě tatínek, který mi vždycky tajně nějakou tu korunku podstrčil. Jak se na mojí žádost bude tvářit matka, jsem odhadla docela přesně.

„Mami, potřebuji peníze. Padesát korun.“

„A na co?“ Matka ani nezvedla hlavu od své práce. Drtila slepicím válečkem na nudle sušené skořápky, aby měly dostatek vápníku.

Sledovala jsem její činnost. „Jdeme se třídou do divadla.“

„Na takové nesmysly nemáme peníze,“ zasyčela rozmrzele.

„Ale všechny holky jdou!“

„Tak ty nepůjdeš. Napíšu paní učitelce, že nemáme na vyhazování.“

Popotáhla jsem nosem, ale zůstala hrdá. Nikdy se nenaučím žadonit.

„No neřnukej. Máme domek.“ Odložila váleček, shrnula bílou moučku do plechového kyblíku na rozmačkané uvařené brambory ve slupce a teprve teď mi věnovala přísný pohled.

Maminka tomu říkala domek, ale podle mě to byla barabizna. Těsná vlhká barabizna o dvou místnostech. Před okny miniaturní zahrádka a vedle ušmudlaný dvoreček, kam si maminka okamžitě pořídila slepice a králíky, abychom ušetřili za maso a vejce, protože to podle ní bylo nemístně drahé. Předtím jsme bydleli v okresním městě, v příbytku dva plus jedna. Jednalo se o tmavý přízemní byt v starém, činžovním domě. Jelikož otec pocházel ze statku, toužil po vlastním bydlení.

Celý život šetřili každou korunu na dům. A když se jim naskytla výhodná koupě, začali okamžitě jednat. Stavení nebylo v ideálním stavu. Mělo děravou střechu, shnilá okna, opadanou omítku a uvnitř to čpělo plísní. Ale mohlo být jejich a nestálo mnoho.

Domeček se nacházel uprostřed malebné krajiny Českomoravské

vysočiny, nedaleko rekreačního střediska. Obklopovala ho čarokrásná příroda. Na mezích se modrala mateřídouška, kvetl vřes, na polích schovávala pupava a v lesích žili hadi. Poprvé v životě jsem tam na vlastní oči spatřila veliké klubko černých zmijí, s výraznou klikatou čárou na hřbetě.

Jakmile sehnali od banky půjčku a domek koupili, začal ho tatínek vlastními silami opravovat. Chodil mu pomáhat i jeho kamarád a otec mé přítelkyně Renaty, který mu koupil dohodil. Znali se z práce. Já jsem s jeho dcerou navštěvovala ve městě základní školu, kam jsme později společně dojížděly, a staly se z nás nerozlučné přítelkyně.

Nejdříve shodili u domku střechu a položili novou. Byla plechová a tudíž levnější, ale zase trvanlivá. Nalakovali ji společnými silami na červeno. Potom, co se ten večer spokojeni se svou prací loučili, vyšla matka z kuchyně, kde připravovala večeři.

Zadívala se na novou střechu. Potom si prohlédla souseda, pana Zemana, který si zrovna zapaloval cigaretu. „Támhle u komína jste to lakoval vy?“ zeptala se přezíravě.

Popotáhl z cigaretky a pokýval souhlasně plešatou hlavou.

„No, to je vidět. Je to tam flekatý.“ Otočila se na podpatku a vplula zpět do svého království.

Rozhostilo se trapné ticho. Pan Zeman už k nám nikdy nepřišel. Táta musel úpravy domu dokončit zcela sám. Vyměnil okna, vymaloval a všude nepřetržitě větral. Na dvorku vybudoval kůlnu na dřevo a uhlí, postavil králíkárnou a stloukl ohrádku pro slepice. Nadřel se jako kůň, ale byl šťastný.

Maminka pracovala v místním konzumu, jako prodavačka. Prodávala i mimo pracovní dobu. Na vesnici, kde se všichni znají, to tak chodí. Někdo zapomene koupit třeba cukr, nebo si některý chalupář vzpomene, že bude opékat špekáčky a nekoupil si je, tak se zastaví a maminka s ním skočí do krámu.

Pokud měla volno, starala se o drůbež a záhonky se zeleninou. Květiny by tam nikdo nenašel. Maminka měla ten názor, že pěstovat něco, z čeho není užitek a nedá se sníst, či zpeněžit, je nesmyslné.

Já jsem přes týden bydlela na internátě v Praze a na víkendy jezdila domů a vůbec se netěšila. Čekala mě spousta práce a žádná legrace. K obědu se

vařil pravidelně králík. Mamka ho sice připravovala na rozmanité způsoby, ale mě už lezl krkem. Jednou byl pečený na zelenině, podruhé upraven na svíčkovou, další týden s knedlíkem a se zelím a naposledy obalený jako řízek.

Už mi z toho lezly oči z důlků. „To je zase králík. Nemůžeš někdy udělat biftek nebo rajskou?“ Prohlásila jsem jednu neděli nad talířem s králíčí sekanou.

Maminka se rozzlobila. „A víš jak je hovězí nezdravé? A taky co stojí? Jednou budeš ráda, až ti táta králíka zabije. Holka nevděčná. Tohle mám za všechnu dobrotu a starost.“

Tatík se rozhovoru neúčastnil a četl noviny.

„No řekni tý holce taky něco,“ strčila do něj hrubě.

Zvedl svoje laskavé oči od novin. „No tak toho děvčata nechte. Příští týden klepnu slepici, jo? Tu strakatou. Beztak jsi říkala, že už nese málo.“

Zmlkly jsme obě. Já měla radost, že nebude králík a maminka zlost, že jí ubude jedna nosnice. Tatínek pokaždé našel nějaký kompromis.

To, že jsem nedostala obnos na divadlo nebyla pravá příčina mého smutku. Tím hlavním důvodem bylo, že jsem prahla po tom, vlastnit senzační tričko, jaké měli vystavené za lákavou výlohou v pasáži Černá Růže.

Byla jsem mladá a chtěla se líbit. Ale nebyly na to finance. Holky ve třídě měly nádherné oblečení a já si mezi nimi připadala jako popelka. Když jsem šla na rande, tak jsem si nějaký ohoz musela od nich vypůjčit. A šminky zrovna tak. To bylo pro maminku teprve vyhazování peněz.

Jak jsem ten domek nenáviděla! Já jsem přece žádný nechtěla, tak proč jsem musela nést následky?

Do divadla jsem stejně nakonec šla. Profesorce Zámečnickové nějakým zázrakem jedna vstupenka zbyla. Ale tričko jsem neměla a finance na něj taky ne.

Neprodleně po ukončení školy jsem nastoupila do Lázní P.

Potřebovala jsem si co nejdříve sama vydělávat, aby mi nikdo nevyčítal, že mě musí šatit, živit a ještě k tomu sklízet nevděk.

Chtěla jsem se oblékat, malovat. Prostě a jednoduše být soběstačná. Vyfasovala jsem čtyři, zbrusu nové, modré zdravotnické šaty, čtyři bílé

tuhé zástěrky, jeden naškrobený čepeček s tkaničkami, aby mi při kontrole pokrmů v kuchyni nepadaly vlasy do jídla, zdravotní obuv, mýdlo, toaletní papír a krém Nivea.

Připnula jsem si kulatý odznak SZP s rudou, pěticípou hvězdou v modrém středu a nápisem Sloužím zdraví lidu a umístila se do kanceláře, na jejíž dveřích visela cedulka, Stravovací provoz, blízko přijímací kanceláře. Obývala jí se mnou pouze skladnice a stravovací referentka v jedné osobě, Dana Dvořáková.

Do kuchyně se šlo poměrně daleko, přes celou chodbu. Denně jsem před obědem ochutnávala, jak mých pět kuchařek uvařilo a v poledne zdobila pokrmy, které ony servírovaly, nasekanou pažitkou, natrhanou petrželí, kouskem čerstvého rajčete či okurky.

Ten den po obědě jsem donesla z kuchyně konvičku kávy a oddávala se siestě.

Dana se vrátila se skladu s tajemným balíkem. „Na, tady máš nějaké vitamíny!“

„Co je to?“ podivila jsem se.

„Banány a mandarinky. Zbyly, tak si je vezmeme domů, ne?“

„Jak to, že zbyly? To nebudou nikomu chybět? Nebyl někdo ošizený?“ strachuji se.

Jana rozdělila ovoce z papírového sáčku na dvě stejné poloviny. „Hele, do plachty je píšeš na kusy, ne? Norma je deset dekagramů ovoce. No a tyhle byly drobnější, neměly ani osm deka. Vydala jsem podle tvého rozpisu 48 kusů banánů a 50 kusů mandarinek, které vážily 7,8 kg na místo 9,8. Zbyla tudíž dvě kila. A to je naše. Takhle se to praktikuje všude. Tak ber a nestarej se!“

Poděkovala jsem a dál se radši nevyptávala.

Než jsem opustila kancelář, stoupla jsem si před malé zašlé zrcadlo v umělohmotném rámu a upravila svůj vzhled skromným líčidlem. Pečlivě učesala dlouhé husté vlasy, moji chloubu a použila levnou voňavku Živé květy.

S bušícím srdcem jsem se blížila k východu a rozhlížela se, odkud se pan doktor vynoří. Nikde jsem ho nezahlédla a zklamaně ušla několik metrů. Možná jsem měla být odměřenější. Možná ho takhle rychle lapená kořist

netěšila. Třeba to pro něj byla jen taková hra, rozcvička.

„Kampak tak spěcháte, sestřičko?“ Hluboký hrdelní hlas se za mnou ozval v parku.

Cuknu s sebou. Ke svému překvapení spatřím jeho veselou tvář.

„Ani jsme se nestačili představit.“ Čtverácky povytáhl obočí.

Privřu oči do malinkých šěrbinek. Samozřejmě, že vím kdo jsi. Už jsem se na tebe informovala. Přece bych nešla na rande s nějakým upoceným zřízencem. Když už, tak ať to stojí za to. Já se totiž chci vdát nejen z lásky, ale taky bohatě. Nechci počítat každou korunu a dvakrát ji v dlani otáčet než ji vydám, jako moje maminka, nebo Dana. Mám svoje ambice. S touhle myšlenkou koketně pohodím pečlivě načesanou hlavou.

„Máte pravdu.“ Tvářím se, že nevím kdo je.

„Jsem Filip Pelikán.“ Podal mi ruku. Měl pevný stisk a studenou dlaň
„Těší mě pane doktore.“ Prořeknu se.

Zamyšleně si mě prohlédl. „Jak víte, že jsem doktor?“

Zrudla jsem. Takhle hloupě se prozradit. „To je dedukce.“

„Vážně?“

„Jistě. Měl jste přece bílý plášť. Já se jmenuji.....“

„Já vím Simonko. Můžu vám tak říkat? Kdo by vás tady neznal. Dietní sestru máme jen jednu a taky to trvalo, než jsme vůbec nějakou sehnali. A taky jsem se na vás trochu přeptal.“

Rozesmáli jsme se oba.

„A kde?“

„Cvrlikají si o vás vrabci na střeše.“

„To jsem netušila, že budu tak populární.“

„Že ne? A kde bydlíte, že jsem tak smělý.“

„Zatím dojíždím denně za maminkou do Polí, ale slíbili mi tady ubytovnu.“

„Plně vás chápu. Ona je asi v současné době plná, ale něco se rozhodně uvolní. Nemusíte se ničeho obávat. Takový poklad si tady musejí udržet. Dietní sestry jsou nedostatkové zboží. To nevíte?“

„Ale ano. Koncem školního roku se u nás konaly na Dietky hony. Myslím nábořy.“

„To se neřivím. Jestli jsou všechny tak roztomilé jako vy.“

Byl milý a zábavný. A taky vysokoškolsky vzdělaný. To bude mamka koukat, kdo o její nehodnou dceru projevil zájem. Asi jsem se zamilovala. Nikdy bych nevěřila, že existuje láska na první pohled - a je to pravda.

Bylo mi nádherně. Celá se vznáším. Dopřvodil mě na konec parku.

Čekala jsem, že se mnou půjde až na nádraží, a proto jsem byla zklamaná, i když jsem se snažila neřávat to moc najevo.

„Dále s vámi nepůjdu. Musím už běžet. Na shledanou zítra.“

Čekám tedy sama na autobus a s ním o tom, jak se bude naše známost vyvíjet.

Matka doma zase hartusila. Důvodem byly, jak jinak, než peníze. Už abych byla zpátky v práci. Tam jsou na mě všichni příjemní. Je tam úplně jiný život. Naspala jsem slepicím, nasekala trávu králíkům, abych se alespoň trochu zavděčila. Odpoledne jsem šla navštívit svoji kamarádku Renátu. Vyučila se kadeřnicí a pracovala v okresním městě v Komunálních službách. Hlavy známým vylepřovala tajně doma a tím si přivydělávala. Zastihla jsem jí, jak si vytvářela na hlavě roztodivný účes.

„Rendo, já jsem asi zamilovaná.“ Žuchnu na rozválnou postel. „Uvař mi kafe.“

„A nechceš víno? Mám červené?“

„Tak jo. Ale to kafe taky.“

Kamarádka s prapodivnými anténkami na hlavě vyndala ze skřínky dvě sklenice od hořčice. „Co ta tvoje láska? Kdo to je?“ zeptala se zvědavě. „Je to doktor.“

„Pěkněj?“ vyptávala se dále a bavlněnou utěrkou leštila skleničky. Zasním se. „Je nádherný. Vypadá jako nějaký herec.“

Renatě se podařilo nalít stejnoměrně rudou tekutinu do obou číšek. „Kolik mu je?“

„No, neřím přesně, ale přesně ke mně.“

„Není náhodou starej?“

„Ne. Je mu asi o deset let víc než mě. Proč?“

„Když je to doktor...“, dodala nelogicky.

„To ne. Spíš méně. Vypadá jako kluk.“

Ano, bez lékařské uniformy jsem si ho pořádně prohlédla. Měl téměř chlapecký vzhled V zelené košili s krátkým rukávem a modrých riflích jeho postava vynikla. Byl štíhlý, tělo samý sval. Asi posiluje. Fakt byl ovšem ten, že jsem o něm vlastně věděla jen jak se jmenuje a kde pracuje. A to mi stačilo, i když to bylo žalostně málo.

„Už jste spolu něco měli?“

„Ne. Teprve jsme se seznámili.“

„Aha.“

„Už aby bylo zítra.“

Nemohu se dočkat druhého dne.

„Ty se do té práce nějak těšíš,“ hubovala matka a tvářila se ukřivděně. „Co taky doma se starou mámou?“

Vrčela, když jsem ráno nemohla dospat. Po otcově smrti se z ní stal ještě větší mrzout než dřív. Stále jen diktovala, přikazovala, kritizovala a nic co jsem udělala, se jí nelíbilo. Měla jsem jí akorát tak dost. Táta ten infarkt stejně dostal kvůli ní. Pořád se s ním hádala. Ani bych se nedivila, kdyby ho i mlátila. Byl takový se vším vyrovnaný, mírný a se vším spokojený. „Proč jí někdy něco taky neřekneš?“ ptala jsem se ho kolikrát, když mu nadávala.

„Mě to nevadí.“

„Vždyť si z tebe dělá onuci.“

Další dny v práci ubíhaly ve znamení lásky. Viděla jsem svého milého každý den. Během oběda jsem prošla mezi stoly, kde seděl i on a zeptala se, jak komu chutnalo a zda mají nějaké připomínky ke stravě. Co by pacienti i zaměstnanci chtěli uvařit, či zlepšit. Pokud jsme se minuli při obědě, přišel za mnou do kanceláře. Vždycky si našel nějakou záminku. Také mě každý den doprovázel. Pokaždé však jen do parku. Dále se mnou nikdy nešel. Byla půlka července a kralovalo horké léto. Květiny voněly a ptáčkové se mohli uzpívat.

„Někdo musí ustoupit. To pochopíš, až se vdáš.“

„Já se vdávat nebudu.“

„To si ještě povíme. Víš, jak se to říká? Odříkaného chleba největší krajíc.“

Nerozuměla jsem tomu. Táta zemřel a matka opětovaně lamentovala.

„Kdo tady bude dělat, na baráku je spousta práce? Proč ses nenarodila jako kluk?“

Prý měla velice těžký porod. Málem při něm umřela a tak zůstali jen u jednoho dítěte, i když chtěli ještě chlapce. Byla jsem pro mámu méně než vzduch. Chtěla syna a věděla, že ho nikdy mít nebude. Snažila jsem si jí naklonit. Umím vyměnit prasklou žárovku, opravit tekoucí kohoutek u umývadla, ale stále jsem jen holka.

Proč je taková? Protože je stará a opuštěná? Povaha člověka se však nedá změnit a láska vynutit. Snad ten, koho jsem si teď našla, mi to vynahradí.

Sedíme vedle sebe v parku. Stulím se k němu a on mě svalnatou paží objímá kolem ramen. K čerstvě nalakované lavičce se přišourala ušmudlaná tlustá cikánka.

„Dajte pět korún, není pro haranty na chléba.“

Oba jsme s sebou trhli.

„Nechci to zadármo, umím věštit budoucnost. Ukážte ruku milostivá.“ Zavrtím rozpačitě hlavou a stisknu pevně dlaně v pěst.

Zaprvé nejsem žádná milostivá a zadruhé nevěřím na proroky. Filip se shovívavě usmál a z peněženky, jíž měl v náprsní kapse u bundy vyndal dvacetikorunu. Povzbudivě na mě kývl. Políbila jsem ho očima a rozevřela prsty.

„Vidím hodně peněz, přepych a blahobyt. Ale smutek a samotu.“

Okamžitě ruku zase sevřu. Nechci, aby pokračovala. Samozřejmě, že tomu nevěřím. Já a blahobyt.

„To stačí,“ zavelím rezolutně.

Cikánka se zarazila, ale nemínila se tak lehce vzdát. „A co pán? Chce vědět budoucnost?“

Filip neprodleně odmítl a pro jistotu strčil ruce hned do kapes u kalhot.

„Vy se bát?“ Začala být dotěrná, proto jsme se zvedli a posunuli se o pár laviček dál.

Vyndala jsem z kabelky zrcátko a přimalovala si pusy. „Měl jsi strach, že by mi na tebe něco prozradila?“ zažertuji.

Polibkem mi zavřel ústa. Nechtěl o sobě mluvit. Jakmile jsem se ho zeptala na něco bližšího o jeho osobě, vždycky odvedl řeč jinam. Pochopila jsem, že má nějaké tajemství a nechce o něm hovořit. Nenaléhala jsem. Stačilo mi, že je se mnou, drží mě za ruku a šeptá zamilovaná slovíčka.

Z černého lékařského kufříku vyndal malý balíček a pevně ho svíral v dlani. „Simonko, něco jsem ti přinesl.“

Zjihnu. „Co je to?“

„Rozbal to až ve vlaku,“ požádal mě a položil krabičku do klína. Celá zanícená ho políbím na tvář. Zbožňuji dárky. Nikdo mi je nikdy nedával.

Když jsem od něj dostala první dárek, nádhernou fialkovou orchidej v průzračné krabičce, značně jsem se styděla a nevěděla, jak mám reagovat. Tenkrát mě prvně políbil. Rozpaky se rozplynuly. Drobné dárky mi nosil velice často a já se naučila je přijímat.

Kradmo se rozhlédl, jestli nás nikdo nepozoruje, načež mě začal vášnivě líbat.

Naši známost jsme dosud tajili a k ničemu mimo bouřlivých polibků mezi námi nedošlo. Překvapovalo mě to a zlobilo. Buď není na holky a nebo je mu dietní sestřička málo.

„Ty se za mě stydíš?“ zeptám se konečně, když mě doprovodí opět jen na konec parku.

Trhnul s sebou. „Jak tě to miláčku napadlo?“

„Že se pořád musíme schovávat.“

„Nemusíme přece naši lásku vykřičet hned do celého světa. Lidé jsou závistiví a nepřáli by nám ji.“

Dost podivná odpověď. Ale slepě jsem ho milovala a každému jeho slovu naslouchala jako rajské hudbě.

Za několik dní dopoledne v mé kanceláři zazněl telefon. Zvedla ho Dana. „Prosím, Dvořáková stravovací provoz,.....ano předám. To je Simčo pro tebe,“ podala mi sluchátko a věnovala se objednavce na dvě stě bílých jogurtů.

Představím se. „Dietní sestra Jelínková.“

„Tady Jánošíková. Uvolnil se nám sestřičko jeden pokoj na ubytovně. Ještě váš zájem trvá?“

Zaníceně jsem přitakala.

„Kdy se chcete na něj podívat?“

„Můžu už dnes?“

„Samozřejmě, stavte se tu během dne pro klíč. Mám kancelář v druhém patře. Na shledanou.“

„Hurá,“ zařvu nahlas a tak projevím své úžasné nadšení.

„Co blázníš?“ nakrabilila Dana čelo.

Pohládím blaženě telefonní sluchátko. „Dostanu konečně tu svobodárnu...“

„Tak to ti gratuluji.“

„Odpoledne se tam půjdu kouknout.“

„A víš kde to je?“

Zarazím se. „Ne. A ty?“

Dana vstala a labužnický se protáhne. „Jestli chceš, půjdu s tebou a ukáži ti to. Už ani nevím, jak to tam vypadá. Nebyla jsem tam sto let. Teď se musím jít podívat, jestli už přivezli do kuchyně zeleninu. Minule nám dali shnilé brambory a kuchařky nadávaly.“

Během dne jsem sehnala klíče a odpoledne s Danou uháněla podívat se na můj nový byteček. Jsem žádostivá, jak to tam bude vypadat. Ještě jsem nikdy žádnou ubytovnu neviděla. Ale pocházím ze skromných poměrů a tak jsem si nepředstavovala žádný přepych. Nezklamala jsem se. Vypadalo to tam skoro jako na internátě. S tím rozdílem, že tam jsme bydlely na

pokoji namačkané čtyři jako housenky a zde to budu mít jen pro sebe. A pro něj. Kde vlastně bydlí? Asi u maminky. Nikdy o tom nemluvil a já se neptala. Mohu se sice zeptat Dany, ale mám obavu, že by jí to mohlo být nápadné.

Netvářila se zrovna nadšeně. „Líbí se ti to?“

„Ujde to. Až si to zařídím, budeš mrkat.“ V duchu si maluji, jak útulně pokojík zařídím.

Příbytek tvořila pouze jedna místnost o rozloze asi tak třicet metrů čtverečních a kuchyňský kout s plynovým sporákem, umývadlem a studenou i teplou vodou.

Rozhlédnu se. „A co sprcha a ostatní příslušenství?“

Jana pokrčila rameny. „Jo děvče zlatý, to bude asi společné, na chodbě.“

„Myslíš pro chlapy i pro ženský?“

Pokrčila výmluvně rameny. „Asi jo. To si všechno časem zjistíš.“

No co se dá dělat. Hlavně že budu mít soukromí a nebudu muset poslouchat neustálé lamentování matinky.

Paní Jánošíková se ozvala hned po ránu. „Jak se vám líbí ubytovna, berete to?“

„Líbí. Beru.“

„Tak ty klíče si nechte a stavte se tu do konce týdne podepsat smlouvu.“

Zašla jsem za ní ještě ten samý den, aby si to náhodou nerozmyslela a těšila se, co na to bude říkat moje láska.

Odpoledne na mne zase čekal. „Jak to vypadá s tvým bydlením?“ zeptal se po uvítacím letmém polibku mezi stromy.

Jako by to tušil. Nebo něco věděl? „Mám pro tebe překvapení.“ Zacinkám mu klíčky před nose.

Voněl příjemně vodou po holení. „Snad ne.....?“

„Ano. Včera jsem se tam byla podívat.“

„Jaké to tam je?“

Oba jsme zmlkli a byli náhle v rozpacích. Mám ho pozvat? „Chceš se juknout?“